

Malmö kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Rörsjöskolan 2, Zenith
belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Rörsjöskolan 2, Zenith

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Malmö kommun under hösten 2016. Rörsjöskolan 2, Zenith besöktes av Skolinspektionen mellan den 26 september 2016 och den 30 september 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 6

Skolan redovisar att läsåret 2014/2015 varierar andelen elever som nått de nationella kunskapskraven i respektive ämne mellan som lägst 71 procent i svenska som andraspråk och som högst 100 procent i modersmål och musik. I jämförelse med läsåret 2013/2014 har andelen elever som nått de nationella kunskapskraven ökat i varje ämne.

Nationell statistik gör gällande att i de nationella proven för årskurs 6 läsåret 2014/2015 är andelen elever med lika terminsbetyg och provbetyg i matematik endast 38 procent att jämföras med rikets andel på 73 procent. 62 procent av eleverna får istället högre terminsbetyg jämfört med provbetyget.

Den genomsnittliga betygspoängen per ämne våren 2015 varierar med som lägst 9,1 (svenska som andraspråk och som högst 15,2 poäng (engelska). Ämnet modersmål hade ännu högre genomsnittligt betygspoäng med 16,3 poäng.

Årskurs 9

Det genomsnittliga meritvärdet våren 2015 är 220,4. Det genomsnittliga meritvärdet jämfört med föregående år har ökat, likaså andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen, som år 2015 var 63,5 procent jämfört med år 2014 då det var 50 procent.

Skolan redovisar att våren 2016 blev 62 procent av eleverna behöriga till nationellt program på gymnasiet. Det är en minskning från föregående år då 78 procent blev behöriga. Andelen behöriga elever till gymnasieskolan har minskat kraftigt bland flickor medan det har ökat bland pojkar under åren 2012 till 2015. År 2015 blev 71 procent av alla flickor behöriga till gymnasieskolan och 86 procent av alla pojkar.

Den genomsnittliga betygspoängen per ämne våren 2015 varierar med som lägst 7,3 (svenska som andraspråk) och som högst 16,0 (teknik). Ämnet modersmål hade ännu högre genomsnittlig betygspoäng med 17,4 poäng.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde Skolenkäten för elever i årskurs 9, pedagogisk personal samt enkät för vårdnadshavare grundskola våren 2016. Resultaten av enkäterna redovisas på skolenhetsnivå för varje frågeområde och i form av ett index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Indexet kan jämföras med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång. Ett högt index indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index indikerar en negativ uppfattning.

Vid Rörskolan 2, Zenith saknas enkätresultat från elever samt enkätresultat från pedagogisk personal på grund av för få svarande. Som framgår nedan i detta beslut uppger intervjuade elever att det finns elever som inte är trygga på skolan och enligt dem finns det lektioner som är mycket stökiga.

Vårdnadshavarnas svar gällande studiero gav indexvärdet 4,7 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters svar med värdet 6,3. Vårdnadshavares svar gällande trygghet gav indexvärdet 7,3 i jämförelse med samtliga skolenheters värde 8,1.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-04-20
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2017-04-20
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande vid vite	2017-04-20
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister inom centrala områden som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen.

Tillsynen visar att miljön på Rörsjöskolan 2, Zenith inte präglas av trygghet och studiero för alla elever. Likaså brister skolan i sitt arbete med att bedriva ett aktivt förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.

Vidare visar tillsynen att skolan har goda rutiner för att upptäcka elever som har behov av extra anpassningar. Skolan behöver dock utveckla sitt arbete med att också tillgodose de behov som identifierats, så att alla elever som behöver extra anpassningar också ges detta stöd.

Vad gäller övriga områden som Skolinspektionen bedömer har det inte framkommit något annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Malmö kommun att vid vite av 1 000 000 kr **senast den 20 april 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Malmö kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att eleverna tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Utredningen visar att inte alla elever på Rörjskolan 2, Zenith tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Vad gäller elevernas trygghet uppger rektorn att det är en trygg skola men säger även att det finns mer att göra för att säkerställa en trygg skolmiljö och att man behöver utvärdera effekterna av de insatser som satts in.

Mot bakgrund av att det finns intervjuade elever som uppger att de inte känner sig trygga på skolan, att lärare lämnar uppgifter om bristande trygghet för en del elever samt de observationer Skolinspektion genomfört på skolan, gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet inte till fullo uppfyller författningarnas krav.

Vad gäller studieron på skolan visar utredningen att det, trots insatta åtgärder, inte råder studiero på samtliga lektioner på Rörskolan 2, Zenith. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att inte heller skolans arbete med att säkerställa en skolmiljö som präglas av studiero uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande trygghet

I intervjuer med elever berättar de att det förekommer bråk och slagsmål på skolan. Enligt några elever förekommer det bråk varje vecka. Det kan, uppger eleverna, bli stora bråk med samlingar av elever runt omkring där elever hejar på och filmar.

Vid en av elevintervjuerna säger några elever att de inte känner sig trygga på skolan. Enligt eleverna finns det områden på skolan som de undviker att vistas på eftersom de inte känner sig trygga där. Andra elever berättar vid intervjutillfället att de själva känner sig trygga men tror samtidigt inte att alla elever känner sig trygga på skolan. Det finns elever som vid ett av intervjutillfällena berättar att de äldre eleverna inte är snälla mot de yngre och att de yngre blir slagna. Enligt flera elever reagerar inte alla lärare när något händer och elever ger exempel på när lärare inte reagerat på att det varit slagsmål på skolan trots att eleverna har sagt till.

Några elever säger i intervjuerna att det också förekommer att elever säger fula och nedsättande ord till varandra på skolan. Enligt någon elev finns inga gränser på skolan för vad man får eller inte får säga till varandra och eleverna säger att lärarna har olika regler och gränser. Enligt några av de intervjuade eleverna pratar inte alla lärare med eleverna om hur man ska bete sig mot varandra.

En lärargrupp säger vid intervjun att de tror att elevernas upplevelse kring trygghet inte är så bra. Lärarna ger som förklaring att skolan är liten och trång och att skolgården är tråkig. Några lärare säger att det nog finns elever på skolan som inte känner sig trygga men att majoriteten troligen gör det.

I intervjuerna säger lärarna att som åtgärder för att säkra elevernas trygghet har skolan en rastvärd, ett likabehandlingsteam, att man genomför observationer och att närpolisen kommer till skolan ibland. Enligt lärarna finns det rastvaktsystem men någon lärare säger också att de inte alltid hinner med att ta det pass de enligt systemet ska ta. I intervjuerna uppger lärarna att de tar tag i det de ser direkt men att det däremot inte finns någon plan för hur de ska jobba med tryggheten.

I en av intervjuerna med lärare berättas att det finns en hård jargong mellan elever och en lärare säger att det inte finns en samsyn kring hur man ska hantera detta. En lärargrupp säger vid intervjutillfället att de reagerar på det de hör hela tiden men säger samtidigt att de till viss del blivit avtrubbade.

Elevhälsans företrädare berättar vid intervjutillfället att de upplever att det överlag är en trygg miljö på skolan men att det kan finnas elever som inte känner sig trygga vid vissa tillfällen. Elevhälsans företrädare säger att de känner till att de förekommer nedsättande ord elever emellan, deras upplevelse uppges vara att lärarna direkt tar diskussionerna kring detta.

Rektorn säger i intervjun att skolan är lugnare och tryggare vid tidpunkten för tillsynen jämfört med i våras. Enligt rektor var det mycket oroligt förra läsåret kring tryggheten men att det är bättre nu. Rektorn säger att hon upplever att det är en trygg skola och hon känner inte till att det förekommit några större slagsmål på skolan under hösten. På en fråga ifrån Skolinspektion om huruvida det finns mer att göra gällande tryggheten på skolan svarar rektorn att det finns mer att göra samt att man måste titta på effekterna av de insatser som gjorts.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen genomfört observationer av studiemiljön på skolan. Vid observationerna förekommer situationer som kan upplevas som otrygga. Vid en lektion eskalerar en situation mellan två elever genom att andra elever kommer inrusande och skriker "Slagge! Slagge!". Skolinspektionen observerar också en situation där en elev jagar en annan med en sten ut mot skolgården.

Skolinspektionens utredning gällande studiero

Vid samtliga intervjuer med elever beskrivs stökiga klassrumssituationer som enligt dem förekommer på skolan. Flera elever berättar att det flera gånger i veckan är stökigt på lektioner och enligt dem finns det lektioner som det är "kaos" på. Under en av intervjuerna ges exempel på att man missar undervisning eftersom det är så stökigt och att eleverna inte hinner göra det de ska, då tid tas ifrån lektionerna för att skapa ordning.

Lärare berättar i en av intervjuerna att det finns klasser på skolan som har det jättestökigt och det är några lärares uppfattning att det är dålig studiero på skolan. I lärarintervjuerna ges olika svar på frågan om huruvida lärare upplever att de har en samsyn kring hur de ska komma tillrätta med bristerna i studieron på skolan eller inte. På fråga ifrån Skolinspektionen vid en lärarintervju om den bristfälliga studieron påverkar elevernas möjligheter att nå målen svarar lärarna "Ja." Enligt någon lärargrupp har studieron försämrats i jämförelse med förra året.

I intervjun med elevhälsan säger de att det varierar i vilken utsträckning det är studiero eller inte men de upplever att det är lugnare nu än tidigare.

Rektorn uppger i intervjun att det finns stora skillnader i studieron på lektionerna, att åtgärder har satts in exempelvis i form av observationer av elevhälsan och att skolan har kopplat in elevhälsan i vissa grupper, men säger samtidigt att det finns mer att göra gällande studieron på skolan. Rektorn säger vidare att de signaler hon fått ifrån personal är att studieron var sämre våren 2016 och hösten 2015.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen genomfört observationer av studiemiljön på skolan. Det finns exempel på besökta lektioner som är lugna, och där eleverna ges förutsättningar att kunna koncentrera sig på sina uppgifter, eller där det är tidvis lugnt. Vid flera besökta lektioner är det dock mycket stökigt. Vid flera tillfällen håller elever på med sina mobiler, datorer eller pratar högljutt med sina kamrater. Lärarna ägnar mycket tid åt att försöka skapa och upprätthålla studiero. Det finns flera exempel på lärare som får starta om undervisningen för att det är stökigt och för att elever kommer för sent. Vid de uppföljande intervjuer som Skolinspektionen genomförde med de lärare vars lektioner besökts, uppgav dessa lärare att de besökta lektionerna inte avvek från såsom det vanligtvis är. Skolinspektionen observerade också att det kan vara mycket högljutt i korridorer och det förekom att elever sprang och jagade varandra. Det rum som Skolinspektionen genomförde sina intervjuer i ligger mitt i skolan och stundtals var ljudvolymen utanför så hög att det var svårt att uppfatta vad som sades inne i rummet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att det föreligger brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Bristerna gällande trygghet och studiero leder till att berörda elevers möjligheter att nå målen för utbildningen kraftigt försvåras. Enligt uppgift ifrån rektor har det funnits brister i tryggheten och studieron på skolan under föregående läsår. Mot bakgrund av ovanstående bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, God miljö för utveckling och lärande, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att det vid skolan bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.

*Motivering till bedömning av brist**Bedömning*

Av intervjuer med såväl elever som lärare framgår att inte alla lärare på skolan bedriver ett värdegrundsarbete med utgångspunkt i elevernas attityd till grundläggande demokratiska värderingar där uttryck för främlingsfientlighet och intolerans bemöts med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Rektor ger på fråga från Skolinspektionen inget exempel på hur det förebyggande värdegrundsarbetet vid tidpunkten för tillsynen bedrivs och företrädare för elevhälsan uppger sig inte känna till om alla lärare pratar med elever om det hårda språkbruk som uppges förekomma. Mot denna bakgrund och de observationer som genomfördes under tillsynsbesöket gör Skolinspektionen bedömningen att det på skolan inte bedrivs ett fullgott förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.

Skolinspektionens utredning

I intervjuer med både elever och lärare berättar de att det ofta förekommer nedsättande och rasistiska kommentarer elever emellan på skolan.

Eleverna säger vid intervjutillfällena att det varierar i vilken utsträckning lärare pratar om hur man får tilltala varandra och var gränserna går. Enligt någon elev finns inga sådana gränser på skolan. I en av elevintervjuerna berättar eleverna att lärarna inte pratar med dem om hur man ska vara mot varandra innan något händer och att det varierar huruvida lärarna gör det alls.

Eleverna säger sig heller inte ha fyllt i någon enkät som behandlar frågor kring exempelvis rasism, främlingsfientlighet, homofobi eller i något annat sammanhang pratat om det.

I en av lärarintervjuerna uppges att lärarna inte har en samsyn kring när och hur de ska reagera på den hårda jargongen som finns på skolan. Det finns några lärare som vid intervjun menar att de absolut tar tag i det när de hör att det förekommer. Några lärare säger att det vid tidpunkten för tillsynen sägs nedsättande ord som hör ihop med nationalitet och det har, enligt lärarna, tidigare förekommit att det sagts nedsättande ord kring sexualitet och religion.

Lärarna säger i en av intervjuerna att det förebyggande värdegrundsarbetet har varit vilande och att det planerande arbetet inte hanns med under hösten 2015, eller våren 2016. På fråga ifrån Skolinspektionen om hur det förebyggande värdegrundsarbetet ser ut på skolan säger en lärargrupp att de har haft genuspedagogik, och att de jobbar med värdegrundsarbetet hela tiden men att det inte, enligt intervjuade lärare, når fram till eleverna. Andra lärare säger i samma intervju att de inte har hunnit ta itu med detta ännu och det finns lärare som vid denna intervju berättar att de har sett att de behöver komma igång med värdegrundsarbetet.

Elevhälsans företrädare säger i intervjun att de hårda orden som sägs mellan elever är något som det arbetas mycket med inne i klassrummen men att de har för lite information för att kunna säga om alla lärare tar diskussionerna kring det med eleverna. Elevhälsans företrädare säger att de har två insatser på gång, bland annat en föreläsning. Något förebyggande värdegrundsarbete skedde, enligt elevhälsan, inte under vårterminen 2016.

Rektorn säger i intervjun att hennes uppfattning är att lärarna reagerar på de uttryck som eleverna säger på lektionerna, och hon delar inte elevernas uppfattning om att det inte finns gränser. Rektor säger sig inte veta om det genomfördes något förebyggande värdegrundsarbete under hösten 2015 och våren 2016. Vid fråga från Skolinspektionen om hur det förebyggande värdegrundsarbetet på skolan ser ut säger rektor att "det är ett arbete vi måste ha kontinuerligt" och att skolan "måste diskutera vad det betyder för eleverna". Rektor ger, på fråga från Skolinspektionen, inget exempel på hur det förebyggande värdegrundsarbetet vid tidpunkten för tillsynen bedrivs. I rektors redogörelse inför Skolinspektionens besök skriver rektor att det framåt kommer att arbetas med det förebyggande arbetet men att hon inte kan ge något exempel på förebyggande värdegrundsarbete som bedrivits då hon är ny på sin tjänst.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen genomfört observationer av skolmiljön. Det finns observerade lektioner där exempel på såväl rasistiska som homofoba uttryck förekommer. Vid en del av dessa tillfällen ingriper lärare, men vid flera tillfällen reagerar inte lärare eller kommenterar det som sagts.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde. Individens frihet och integritet och alla människors lika värde är värden som skolan bland annat ska gestalta och förmedla. Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om förelägandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att skolan brister i det förebyggande värdegrundsarbete som ska bedrivas för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. Avsaknaden av ett förebyggande värdegrundsarbete som tar sin utgångspunkt i skolans elevers attityd till de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på och som ger eleverna hjälp med att utveckla respekt för bland annat alla människors lika värde leder till att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen försvåras. Enligt uppgifter från såväl lärare som företrädare för elevhälsan har det inte bedrivits ett förebyggande värdegrundsarbete på skolan under innevarande kalenderår.

Mot bakgrund av ovanstående bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö kommun att **senast den 20 april 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

*Motivering till bedömning av brist**Bedömning*

Utredningen visar att inte alla elever som har behov av extra anpassningar ges detta stöd. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med extra anpassningar inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

I intervju med lärare berättar de att det finns många elever som är i behov av extra anpassningar på Rörsjöskolan, Zenith. Enligt intervjuade lärare upptäcks de elever som behöver extra anpassningar, däremot beskriver intervjuade lärare att de själva inte alltid räcker till för att ge de extra anpassningar som behövs till eleverna.

Företrädare för elevhälsan bekräftar vid intervjutillfället lärarnas uppgifter om att skolan upptäcker de elever som är i behov av extra anpassningar. Elevhälsans företrädare säger att lärarna har kännedom om vad som behöver göras men att lärarna inte alltid hinner göra de extra anpassningarna.

Vid intervjun säger rektorn att det finns en del att göra kring extra anpassningar och att lärarna behöver en del handledning kring vad man faktiskt kan göra i klassrummet. Enligt rektorn finns det system för att hitta de elever som behöver extra anpassningar och system för att ge dem extra anpassningar men samtidigt svarar rektorn att det säkert finns elever på skolan som inte får de extra anpassningar som de behöver.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven enligt skollagen skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte en utredning om behovet av särskilt stöd ska göras enligt 3 kap. 8 § skollagen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

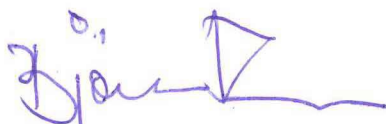
Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

I ärendets slutgiltiga handläggning har enhetschef Lotta Kårlind, avdelningsjurist Staffan Opitz och utredarna Annika Mullaart Ed och Anna Sandell deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Jenny Fahlman
Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Rörsjöskolan 2, Zenith

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Rörsjöskolan 2, Zenith

Rörsjöskolan 2, Zenith finns i Rörsjöstaden, vid Värnhem i Malmö. Skolan erbjuder utbildning i årskurserna 6-9 och leds av en rektor som tillträdde i juni 2016. Vid tidpunkten för tillsynen har skolan 244 elever. Skolans personal är indelade i två arbetslag, ett arbetslag för årskurserna 6 och 9 samt ett för årskurserna 7 och 8. Arbetslagen leds av processledare. På skolan finns fem förstelärare.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.